

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 191. — ŠTEV. 191.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 16, 1935. — PETEK, 16. AVGUSTA 1935.

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

ABESINIJA NE MORE DOBITI POTREBNEGA OROŽJA

ABESINIJA NIMA TOVARN ZA MUNICIJO IN OROŽJE TER JE V TEM ODVISNA OD INOZEMSTVA

Abesinski cesar se je obrnil na Ligo narodov. — Postopanje evropskih držav je krivično. — Na mejo je poslal 60,000 vojakov. — Angleške tvrdke ne marajo trgovati z Italijo zaradi neplačanih dolgov.

ZENEVA, Švica, 15. avgusta. — Abesinija je v skoro obupnem pozivu na Ligo narodov prosila svet za pravično postopanje, da se more oborožiti za obrambo proti Italiji. Ker so evropske države razglasile embargo na zalaganje Abesinije z orožjem, je cesar Haile Selassie prosil svet Lige narodov, da sve tuje raznim vladam, da embargo prekličejo.

"Ali bo svet Lige narodov prevzel odgovornost pred javnostjo," vprašuje cesar, "ko se neprestanu nadaljuje oboroževanje za pokolj naroda, ki ni nevaren nikomur?"

"Italija navzlic obnovi pogajanj nadaljuje z vojnimi pripravami in izdeluje vojni material s svečanim namenom, da ga rabi proti abesinskemu cesarstvu.

"Abesinija ne more izdelovati orožja in ga ne more dobiti v inozemstvu. Nikakor ne moremo najti sredstev za obrambo svojih meja. Kjerkoli skušamo dobiti orožje, nam pride nasproti prepoved izvažati orožje. Ali je to prava nevtralnost? Ali je to pravično?"

Ta poziv je bil obrnjen ravno toliko na angleško javnost kot na Ligo narodov. Angleški delavski poslanci so v poslanski zbornici protestirali proti prepovedi prodajati Abesiniji orožje in bilo je že poročano, da bo vlada to prepoved preklcala.

Ligin svet more 4. septembra takoj skleniti, da ima Abesinija pravico kupovati orožje, kjerkoli ga more dobiti.

Ker se Abesinija zaveda, da veliko število italijanskih ladij vozi na tisoče ton municije v italijanske afriške kolonije, je skoro brez vsake pomoči. Anglija in Francija ste vstavili prodajo orožja Abesiniji.

Italija pa je v stanu sama izdelovati orožje in tako je Abesinija pritisnjena k zidu brez moči in njeni vojniki čakajo izven glavnega mesta na orožje, ko se deževna doba bliža svojemu koncu in se bliža italijanski napad.

Ako bo Ligin svet odločil, da ima Abesinija pravico kupovati orožje, bodo Anglija in druge države vesele, ako bodo mogle Abesinijo zalagati z orožjem in municijo, ker vedo, da bo Ligin dovoljenje učinkovit odgovor na italijanski protest.

DJIBOUTI, Francoska Somalija, 15. avgusta. — Cesar Haile Selassie je poslal proti vzhodni abesinski meji 60,000 vojakov, da so pripravljene na takojšnji pohod v italijansko Somalijo. ako bi Italijani vdrl v deželo.

Vojaštvo je zbrano v Harrar okraju. S tega mesta morejo naglo prodirati proti Ogadenu, ki meji na italijansko Somalijo.

Abesinski vojaški poveljniki pričakujejo italijanski napad iz Eritreje v smeri proti Adowi, severno od Addis Ababe. V tem slučaju bi abesinska vojska udarila proti jugu v Somalijo.

LONDON, Anglija, 15. avgusta. — Angleške izvozne tvrdke so naznanile, da ne bodo več dovolile kredita Italiji, ker ni poravnala dosedanjih dolgov. 2,000,000 funtov šterlingov (\$10,000,000), vsled česar tvrdke ne marajo več dovoljevati kredita.

Mnoge premogarske družbe so že vstavile pošiljave premoga v Italijo, ker dosedanje pošiljave niso bile plačane. V odgovor na to pa je Italija dala naročila za premog Nemčiji.

"Roosevelt utira pot fašizmu"

NAZIJI SO ODGOVORILI AMERIKI

Nemško časopisje obsoja resolucijo legislature v Massachusetts. — Trije usmiljeni bratje pred sodiščem.

Berlin, Nemčija, 15. avgusta. — Nemško časopisje napada protinazijsko resolucijo legislature države Massachusetts ter svari Združene države, da naj najprej gledajo nase, predno bodo obsojale postopanja drugih držav.

— Nemčija ne linča ljudi drugih narodnosti, če so posilili nemške žene, — pravi jezno "Der Angriff."

— Nemčija ne linča ljudi, ki bi se mogla primerjati z zadnjimi stavkami v Združenih državah, ko so bile skebarice razprskane in nage gnane po ulicah.

— Prisiljeni smo, da se spomnimo starega pregovora, da nekateri vidijo pezdil v očesu drugega, ne vidijo pa bruna v svojem očesu, — pravi "Der Angriff" postavodajcem v Massachusetts.

V nadaljnji protikatoliški govorji je berlinsko sodišče postavilo na zatožni klopi tri usmiljene brate: generala reda usmiljenih bratov, 57 let starega Otmarja Veya, 56 let starega generalnega administratorja Josipa Bruemmerja in 56 let starega, nadomestnega generalnega administratorja Štefana Koka. Obdolženi so, da so iz Nemčije vtihotapili 100,000 mark in niso vladi naznanili denarnih vlog v inozemstvu, med temi tudi \$3500 v Buffalo, N. Y.

Poleg tega je na zatožni klopi tudi 7 sester reda Dobrega pastirja. Obtožnica jih dolži, da so iz Nemčije poslane 62,000 mark. Ena sestra je bila obsojena na 4 mesece zapora, ostale pa na denarno globo po \$360.

ROOSEVELT JE RADO- DAREN

Tommy Wernahm, črni porter na "Twentyeth Century Limited" vlaku, je večeraj opazil, da se med potniki nahaja tudi bivši predsednik Hoover.

— Predsedniki dajejo precej dobro napitnino, — je rekel. — Hoover mi je dal podrgi dolar. Toda Roosevelt je dosti bolj radodaren. Zdi se mi, da daje večje napitnine kot katerikoli predsednik, kar jih je imela dežela.

POZOR ROJAKI!

Če bi bilo slučajno v nedeljo, 18. avgusta slabo vreme, se piknik Slovenskega Doma ne vrši v gozdu za "Revnm Lazarjem". Namesto piknika se vrši velika zabava v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn.

VELIKA ŠKODA VSLED POVODNJI

Utonilo je 250 ljudi. — Škoda znaša 25 milijonov. — Povodenj je uničila vinograde in polja.

Turin, Italija, 15. avgusta. — Provincijalni uradniki cenijo število ljudi, ki so izgubili svoje življenje, ko je počil jez pri Ovadi in se je voda razlila po dolini, na 250. Mnogo ljudi je bilo pri povodnji poškodovanih in mnogi so vsled prestanega strahu zboleli. Voda je zalila 40 kvadratnih milj.

Rešileci, ki so po veliki večini vojniki, so našli dolino ob reki Orbi jezero blata, ko je voda nekoliko odtekla.

Škoda, ki jo je povzročila voda, znaša 300,000,000 lir (\$25,000,000). Vsi pridelki, ki so bili na potu deročee vode — grozdje, žito, sadje in zelenjava — so bili uničeni. Porušenih je bilo najmanj 100 hiš.

Po nekaterih krajih je bilo blato globoko po pet čevljev, tako da je bilo težko določiti število mrtvih. Obrnjene hiše so bile deloma zakopane v blatu. Pohištvo je plavalo po površini vode. Rešileci so bredli do pasu po vodi in blatu, da so dospeli do hiš. Med žrtvami je največ žensk in otrok.

Oblasti so odredile preiskavo nesreče.

Samo v Ovadi je utonilo okoli 100 oseb. Niti ena glava živine ni bila rešena v celi dolini. Hidroelektrične naprave so bile porušene. Voda je vdrla v hiše skozi vrata in okna ter je slednjic odnesla hiše s celimi družinami.

Ovada se nahaja severno od Genove v provinci Pjemont. Električne naprave so bile zgrajene pred desetimi leti in so veljale 40,000,000 lir. Jez, ki je zadrževal vodno silo, je vsled dolgotrajnega deževja počil.

V KANADI ZMRZUJE

Včeraj je kazal v New Yorku toplomer 89 stopinj, iz Kanade in sicer iz province Alberta pa poročajo, da tam zmrzuje. Padla je slana ter uničila po nekaterih krajih skoro ves pridelek.

VELIKANSKI VIHAR

V BUDIMPEŠTI

Budimpešta, Madžarska, 15. avgusta. — V velikanskem viharju, ki je razsajal več ur nad Budimpešto in v okolici, so bile ubite štiri osebe, mnogo pa jih je bilo ranjenih.

Na več krajih je bil vstavljen promet poulične železnice, ker je drevje padlo na tir. Strehe mnogih hiš so bile poškodovane, v predmestju pa je vihar odnesel mnogo streh. Ker je streha udarila v elektrarno, je bilo mesto dolgo časa v temi.

Gasilci so hiteli po mestu, gasili nastale požare in reševali ljudi.

NADOMESTNE VOLITVE V OHIO

Governor naj do 24. avgusta razpiše nadomestne volitve. — Mesto umrlega kongresnika mora biti izvoljen nov kongresnik.

Sandusky, O., 15. avgusta. — Sodnik Williams je v najvišjem sodišču izdal ukaz, ki naroča gubernorju Daveyu, da do 24. avgusta razpiše nadomestne volitve, ali pa naj navede vzroke, zakaj tega ni storil.

Ukaz je bil izdan v namenu prisiliti gubernorja, da odgovori na tožbo, katero je vložil davkoplačevalec Harry C. Armstrong, ki zahteva, da so razpisane volitve za izvolitev novega kongresnika, mesto umrlega kongresnika Charlesa Truax.

Volitve se morajo vršiti po celi državi Ohio, ako sodišče odloči, da morajo biti take volitve. Republikanski generalni pravdnik J. W. Brieker, ki se poteguje za republikansko nominacijo in bo najbrže Daveyev protikandidat, bo Daveya pri sodnijski obravnavi zastopal.

George H. Bender, katerega je Truax pri volitvah v novembru porazil, je voditelj gibanja za nadomestne volitve. Bender trdi, da governor nima pravice zavlačevati razpisa volitev, ker bodo dale prebivalstvu države Ohio priložnost izraziti svojo sodbo o New Dealu.

40-URNI DELOVNI TEDEN

Washington, D. C., 15. avgusta. — Predsednik Roosevelt je danes podpisal predlogo, ki določa štirideseturni delovni teden za poštne uslužbence. S tem bo dobilo 10,000 pomožnih poštних uslužbencev stalno nameneženje.

MAKSIM LITVINOV NA ČEŠKEM

Praga, Čehoslovaška, 15. avgusta. — Sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov je dopel v Marijine vane, da nadaljuje svoje zdravljenje, ki je bilo prekinjeno vsled zasedanja Liginega sveta. V kopalnišču se je vpisal pod imenom Mihael Lotte. Ž njim je tudi več drugih sovjetskih diplomatov.

Litvinov namerava ostati v kopalnišču do prihodnje seje Liginega sveta 4. septembra.

STARHEMBERG

V JUGOSLAVIJI

Dunaj, Avstrija, 15. avgusta. — Avstrijski podkancler, princ Ernst Ruediger von Starhemberg je inkognito na obisku v Jugoslaviji, kjer se nahaja kot gost na gradu grofa Thurna.

Ker je bil ta obisk tajen, dokler niso prišla poročila na Dunaj iz Beograda, domnevajo jugoslovanski politični krogi, da je ta obisk političnega značaja ter je v zvezi z gibanjem za povratek Habsburžanov.

TAKO ZATRUJEJO KOMUNISTI NA KONGRESU V MOSKVI

MOSKVA, Sovjetska Rusija, 15. avgusta. — Na tukajšnjem kongresu tretje internacionale je govoril danes Earl Browder, generalni tajnik komunistične stranke v Združenih državah. Pojasnil je cilje, ki jih ima komunistična stranka v Ameriki ter očital Rooseveltu, da utira pot fašizmu.

ZLOČINSTVO — INDUSTRIJA

Zločini veljajo deželo 15 milijonov dolarjev. — Izvrševanje postave se je izboljšalo.

Johnsonburg, N. J., 15. avgusta. — Načelnik državne policije v New Jersey, polkovnik H. Norman Schwarzkopf je rekel, da je zločinstvo "druga največja industrija" v Združenih državah.

Na Economic Conference of Engineers v Stevens Institute of Technology je Schwarzkopf rekel med drugim:

— Brez vsakega dvoma vidimo v zadnjem stoletju vidno izboljšanje v izpolnjevanju postav, mogoče je to večje izboljšanje kot v kateremkoli področju javne službe.

— Od časa, ko je prišlo naglo prevažanje, potujoče pošiljanje in prejemanje poročil po radio in preselitev premožnejšega prebivalstva iz mesta na deželo, je naučilo zločince, da se ne ozirajo na politične meje. To pa zahteva kar najbolj složno policijsko sodelovanje in stalno sodelovanje med policijo in oblastmi.

— Rešitev Hauptmannovega slučaja pomeni zmago za skupno policijsko oblast.

JAPONCI POZORNI NA OBRAMBO KANALA

Panama, Panama, 14. avgusta. — Nenavadno delovanje japonskih častnikov v Osrednji Ameriki, posebno v Salvadorju in Panami, je dalo Združenim državam povod, da so sklenile pomnožiti protizračno obrambo Panamskega kanala.

Ob celem kanalu bodo postavljene radio prejemne postaje, posebno blizu meje Costa Rike, kjer so Japonci najbolj na delu.

Neka japonska ribiška družba je iskala pravice za ribolov v Panamskem zalivu, ki tvori vhod v Panamski kanal. Ko je bila prošnja odbita, je japonski zastopnik v San Salvadorju prosil za iste pravice ob zapadni obali Salvadorja.

T. Hahara, katerega ameriški časopisi smatrajo za japonskega vohuna, je obiskal Panamo in Osrednjo Ameriko pod krinko častnikarskega poročevalca.

— Naloga komunistične stranke v Združenih državah je, — je rekel Browder, — da zaščiti ameriško delavstvo pred takim terorjem kot mu je izpostavljeno delavstvo v Nemčiji in v Italiji. Komunisti bodo imeli dosti dela, toda njihovo delo bo uspešno, kajti vse iluzije Rooseveltovega 'new deala' so se razblinile. Rooseveltova gospodarska politika se razvija v smeri proti fašizmu, vsled česar moramo biti zelo opreznji.

Delegat italijanskih komunistov N. Ereole je obdolžil Hitlerjev režim, da snuje novo vojno. Tudi francoska buržoazija se pripravlja na vojno z Rusijo.

Svoj pet ur trajajoči govor je zaključil Ereole z besedami:

— Svet je na pragu nove vojne. Delavci vseh dežel morajo biti pripravljene na boj proti vojni in fašizmu.

VOJAŠKA DIKTATURA V NEMČIJI

Dunajski list napoveduje v Nemčiji vojaško diktaturo. — Nemško armadno poveljstvo zanikuje to trditev.

Dunaj, Avstrija, 15. avgusta. — Katoliški list "Weltblatt" prinaša na prvi strani vest iz diplomatskih krogov, da je mogoče v Nemčiji v teku nekaj tednov pričakovati vojaško diktaturo.

Ze eno leto napovedujejo dunajski listi vojaško diktaturo v Nemčiji, toda sedaj je prvič glasilo kanclerja dr. Schuschnigg na tako vidnem mestu prineslo tako trditve.

Berlin, Nemčija, 15. avgusta. — Najnovejše poročilo dunajskih listov, da bo v Nemčiji v kratkem vpeljana vojaška diktatura, nemški vojaški krogi z nasmehom zavračajo. Vojaško poveljstvo pravi, da se vojska še nikdar ni pečala s politiko in se tudi v bodoče ne bo. Poleg tega pa se armada pod narodno socialistično vlado počuti popolnoma dobro, ker je v vojaške namene vedno več denarja na razpolago in da je navdušenje za oborožitev večje, kot pod katerokoli drugo vlado, ki bi mogla biti v Nemčiji.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEGA DNEVNIKA V ZDruženih državah.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation).

Frank Baker, President L. Bonoff, Treas. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays. In celo leto vsaj en Američan in ... \$7.50. Za pol leta ... \$3.50. Za tretje leto ... \$1.00.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Glas Naroda ima vsaki dan izvzemlj nedelj in praznikov. Dopolni brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se bližavost pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivašišče namani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 2-3576

DALJNI IZTOK

Odkar se je Japonski posrečilo raztegniti svojo vojaško kontrolo nad pokrajino Hopei z mesti Peiping in Tientsin, je močno razširila svojo operacijsko bazo za morebitno vojno s sovjetsko Rusijo.

Japonska armada obvlada sedaj progo Peiping-Suiyuan, ki je važna zveza na potu v kitajski Turkestan. Poleg tega se je znala Japonska utrditi tudi v notranji Mongoliji.

Mongolska vlada, ki je bila prisiljena dovoliti Japonecem lastna letališča in dkdajne postaje, je preložila svoj sedež iz Paillingsmiaca v Beitseniak v 60 milj severno od Dolomolja dkdajeno mesto, torej še v območje mandžurskega vpliva.

Ruski vpliv je vzlic temu v notranjosti in v obmejnih predelih Mongolije, ki državnopravno spada še h Kitajski, ostal dokaj velik.

Dalekosežne japonske namere glde vzhodne Sibiri je so itak znane. V sedanjih okoliščinah Japonska ne more začeti vojne z Rusijo, dokler se ne urede razmere na severnem Kitajskem.

V Tokiju natanko vedo, da morajo v primeru japonsko-ruske vojne računati z velikanskimi upori na Kitajskem. Zaradi tega si Japonska na vso moč prizadeva, da že v naprej onemogoči morebiten napad iz Severne Kitajske.

Japonska vlada je že prej zahtevala iz Nankinga obljubo, da Kitajska ne sme z Rusijo nikakor skleniti napadalnega pakta.

Tej zahtevi pa Kitajska ni nikdar ugodila.

Po mnenju nekaterih poznavalcev ni izključena možnost, da se bo Kitajska že pred rusko-japonsko morebitno vojno dvignila vojaško tako visoko, da bo sposobna za samoobrambo.

S tega stališča je treba vrednotiti priznanje japonskih zahtev s strani Severne Kitajske.

Kitajska hoče najprej uničiti zadnje sledove komunizma v nekaterih svojih pokrajinah, šele potem bi udarila na Japonsko.

Nikakor pa ne smemo podcenjevati kitajske vojske. V maršahu Čangkajsku ima Kitajska državnika in vojska največjega formata.

Dopisi

Selo Moste pri Ljubljani

Koncem meseca junija vršil se je v Ljubljani II. Jugoslovanski Evhariistični Kongres. Bila je to velika verska manifestacija, katere se je udeležilo nad 100,000 ljudi. Ljubljanski hotelirji in gostilničarji so prišli pri tem na svoj račun, ne pa najemniki šotorov na Stadionu, kjer se je vršil ves spored. Tako je imel neki kavarnar pripravljenih v svojem šotoru 6000 skodelic kave, a prodal je samo 76 skodelic, ostalo kavo so pa popili vojaki iz bližnje topničarske vojašnice, katerim jo je kavarnar dobrodušno podaril. Kot papežev legat je prisostoval kongresu dr. Hlonk, kardinal iz Varšave. Prisotnih je bilo pa še 22 škofov.

S parnikom Champlain prispela sta v domovino Mr. Fr. Ferjan iz Elmwood Parka, Ill. in Lojze Weib, iz Maspetha, L. I. Medtem ko se je zadnji vrnil z istim parnikom zopet nazaj, je ostal prvi še v domovini in se poročil dne 23. junija z gospodično Ribnikar. Poročil ju je v Zagrebu Rev. dr. Franjo Grundler. Mr. Ferjan mi je naročil naj sporočim njegovo zahvalo in priporočilo Glasu Narodu za brzo in dobro postrežbo in vse, kar je bilo storjenega za njegovo udobno potovanje. Vrnil se bo začetkom septembra s svojo ženko v Ameriko, medtem pa pozdravlja vse svoje prijatelje in znance v Elmwood Parku in Waukeganu, posebno pa "Kriegskamerada" Jože Zelena.

Pač smo pričakovali letos iz Amerike kakih 500 do 1000 potnikov, toda te nade se niso uresničile. Vidi se, da kriza, ki tudi vam ni prizanesla, mori večino delavcev trpinov, ki si v teh težkih časih pač ne more privoščiti drugega potovanja v domovino. Sledeči rojaki so potovali na luksuznem parniku "Normandie" in niso mogli prehaliti luksuzne opreme in dobre hrane na parniku "Normandie" French Line:

I. transport: Marinko Mary, Cleveland, Ohio, Slabe John, Cleveland, Ohio, Slabe William, Cleveland, Ohio, Andolšek Lojze, New York, N. Y. Galičič Marija, Rock Springs, Wyo. Kržišnik Marija, Rock Springs, Wyo. Somrak Ana, Cleveland, Ohio. Grahek Joseph, Pueblo, Colo. Kušan Mary, Cleveland, Ohio. Ponikvar Joseph, Cleveland, Ohio. Vogrič Peter in gospa Marija, Brooklyn, N.Y. Ušaj Teodora, Cleveland, O. Belavič Kata in Andrej, Cleveland, Ohio.

II. transport; parnik "Champlain", French Line: Gosar Joe, Rock Springs, Wyo. Kodrič Matilda, Cleveland, O. Rijavec Giovanna, Brooklyn, N. Y. Vick Helena, Chicago, Ill. Šark Marija, New York, N. Y. Cvenk Frances, Chicago, Ill. Komin Autoinette, Jolmstown, Pa. Košmerl Ana in Košmerl Alice, Chicago, Ill. Vidmar Mary, Indianapolis, Ind. Rigler Frank, New York, (Bronx), N. Y. Omerzu Anton, Brooklyn, N. Y. Vinček Josef, Canada, Jamsh Mary, Chicago, Ill. Rev. Aleksander Urankar, Chicago, Ill., sestra Požnel Marija, s. Zorko Marija in s. Grmek.

III. transport, parnik "Beregaria", Cunard Line: Dolores Briski, Slavka Christoff, John Christoff, Darinka Cvetkovič, Mary Cvetkovič, Sally Cvetkovič, Dorothy Cvetkovič, Mato Culiga, Roza, Annet, Edie in Mary Culap, Fifina Drobneč, Stevo Dr. ljača, Eva Franic, Slavik Katalalich, Steve Kalanj, John Kayganovich, Steve Knezevich, Ana Lipold, Milivoj Matetin, Ljubica Milanich, Josip Muza, Mary Nicksich, Ignac Nikolic, Easter Pamian, Dimitar Podunacic, Andro Spolarich, Petar Staresinich, Petar Stefanovich, Josip Tanko, Persa Torodorovich, Slavko Vojdanov, Simo Zimonja, Adam Gjerick, Josephine Hanker, Michael Anžin, Marija Mandekic, Rev. J. J. Oman, Obrad Sarenac, Rev. Milan Slaje.

Vsi potniki, ki so bili jako dobro razpoloženi so bili sprejeti na kolodvoru z veseljem in prisrčnostjo. V imenu dravske banovine jih je pozdravil izseljeniški komisar g. Franc Pink, oče vseh izseljencev, ki opravlja svojo službo vestno in ki se mu pač ne more podtikati kako koristoljubje. Pozdravili so jih za njim drugi zastopniki raznih organizacij. Zastopnica French Line gospa Malči Rus, je priredila zatem malo zakusko v hotelu Miklič, nakar so se potniki razšli na svoje domove, kjer so jih sorodniki že željno pričakovali.

S parnikom "Conte Grande" Italian Line, je dospel v domovino v New Yorku dobro znani rojak Mr. Valetin Vauptič. Prišel se je zdraviti v domovino, ker boluje na slabokrvnosti. Stanuje v Ihanu pri Domžalah in upa, da se mu v dobrem gorenskem zrakcu zdrave zopet zboljšalo.

27. maja je odpotoval iz Ljubljane Mr. Viktor Kubelka, ki si je za časa svojega večmesečnega oddiha pridobil mnogo prijateljev, posebno pa v akademičnih krogih. To priča vedno popraševanje, kdaj se bo zopet vrnil. Vozil se je v Ameriko na parniku "Aquitania", ne na "Normandie", kakor je poročal neki tukajšnji list in kakor je on zatrjeval pred odhodom iz Ljubljane. (Mr. Kubelka ima navado, da rad kakega radovedneža malo potegne.)

V 83. letu svoje starosti je umrla v Ljubljani gospa Volek Katarina, mati našega prijatelja Mr. Ivan Voleka. Bila je še tako srečna, da je pred tremi leti videla svojega sina, sinah in malo vnukinjo. Prijatelj Ivanu moje sozaljce.

V Ljubljani je umrl zadet od kapi v 62. letu starosti g. Rudolf Škulj, pošestnik in gostilničar "Pri Amerikancu". Bil je več let v Ameriki, kjer si je s pridnostjo in varčnostjo pridobil lepo premoženje in si sezidal v Florjanski ulici lepo hišo.

V višjo skupino je napredoval dr. Leonid Pitamic, izredni poslanik in pooblaščen minister v Washingtonu, D. C., ki pa je obenem razrešen svojih dolžnosti in stavljen na razpoložanje. Dr. Pitamic si je pridobil tudi v Ameriki slavo kot izbrani jurist, toda po mojem mnenju ni za časa svojega poslanštva za Jugoslavijo nič pridobil in nič zagrešil. Kdo bo njegov naslednik, še ni odločeno.

Tudi med rojaki v Ameriki dobro znani g. Jaka Gorjane, je praznoval 18. julija svoje šestdesetletnico. Je še vedno zastopnik Cosulich Line ter se z vso vneto zavzema za svoje potnike. Mnogi zakonski, ki so z njegovim posredovanjem potovali z otroci v Ameriko, se gotovo spominjajo kako sta njegova blagopokojna gospa in on varovala otroke, če so imeli njih starši pred odpoto-

vanjem še kake nujne posle po Ljubljani. Je še zmaj fant od fare in se odlikuje v različnih sportnih panogah, najbolj pa ljubi kolesarski sport. Politčne razmere mu seveda kvarijo business za Cosulich Line, čeravno ima ta proga na svojih parnikih slovenske namene in čeravno potniki, ki se pripeljejo v Trst že v štirih urah dospajo v Jugoslavijo in vidijo med potjo mnogo lepih krajev, na katere se celo svoje življenje spominjajo. Jaku želim, da bi še dolgo let kolesaril in se veselil življenja!

Bil sem zadnji teden s prijateljem Gromom v Domžalah. Tudi tam je huda kriza, dela nič, stroji v tovarnah počivajo, prejšnje živahno življenje je izginilo. Rojak Lojze Škrabar, ki je pred štirinajstimi dnevi praznoval pedesetletnico, ki ga je pa protin jako potrl, je edini slavnikar, ki ima še nekaj dela. Toimajner (Pavli) pridno obdeluje svoja, obširna polja in se od časa do časa zateče Vinku Habjanu, svojemu sosedu nasproti, da svoj organizem malo podpre. Frank Kralj tudi trpi na protinu in komaj hodi, vendar jo pa še vsak večer primaha k Janežiču na šilce zelenega, kamor se znajde tudi stric Podgoršek. Riedl nadaljuje svoja kulturna dela kot kapežnik Domžalske godbe, ureja svoj lep vrt in se zvečer zabava pri svojem sedcu in prijatelju, kontrolorju Mestne hranilnice Rodetu. Tretji v tej družbi je večino nam Lojze Škrabar. Od mnogih ameriških Domžalcev mnogih ne izvem, večinoma so se pa prilagodili tukajšnjim razmeram, imajo lepe hišice in polja, ter niso navezani na nikak relief.

Sokolsko društvo Domžale slavilo bo 4. avgusta 300 letnico svojega obstoja. Društvo je izdalo ob tej priliki v 2000 izvodih list "Domžalec" ter ga brezplačno poslalo med sokolske edince. Društvo ima svoj lep sokolski dom, ki je bil slovesno odprt leta 1911. Dom je stal 60,000 zlatih kron. Sokol ima sedaj 153 članov in si je nabavil tudi svoj kino aparat, potem katerega nudi ob nedeljah in praznikih ljubiteljem kina pouk in zabavo.

Društvu predseduje ustanovni član br. Anton Skok.

1. julija vršil se je v Ljubljani Prvi izseljeniški kongres, ki ga je sklicala Družba sv. Rafaela. Točke sporeda so bile:

- 1. Boljša verska in narodnostna oskrba po slovenskih izseljeniških duhovnikih in učiteljih.
2. Boljša zveza domovine z izseljenici in domovino.
3. Finančna in gospodarska zveza izseljencev z domovino. (Zaščita izseljeniških hranilnih vlog, pošiljanje denarja v domovino itd.)
4. Naša konzularna služba v

Kder je najmanjši potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vred naše dolgoletne skušnje vam zanesljivo daj najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se vsajno obrnite na nas za vse pojavnosti.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjša stroška.

Nadrišljani naj ne odlašajo do sadnjega trenutka, ker predno se dobi v Washingtonu potratno dovoljenje, NE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite nam, kakor se bryaplja navodil in smotljivo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Pred enindvajsetimi leti je bila svetovna vojna v polnem teku. Zadnja je pričapljala Italija, ker ji zavezniki niso hoteli južnega dela Tirolske

tujini in izseljenci.

- 5. Izseljensko časopisje.
6. Svetovna zveza Izseljencev.
7. Izseljenški arhiv.

8. Kako ohraniti izseljenško mladino zve-to domovini.

Te točke sem vzel iz Izseljenskega Vestnika RAFAEL. Priznati se mora, da je načrt jako dobro premišljen, toda ako ga bo mogoče izvesti, je drugo. Kar se tiče cerkva v Ameriki, je najbolje, da se Jugoslavija v te zadeve nič ne meša. Cerkev vzdržujejo poštredovalni rojaki sami. Je v Ameriki tudi že precej tam rojenih slovenskih duhovnikov, ki pod vod-tvom izbranih starejših, največ pa tudi v ameriških alumnatih vzgojenih župnikov, delujejo v prid svojih slovenskih faranov.

Zveza z domovino je navadno dolar. Ako tega ni, prenehajo vse zveze, izseljenci komaj enkrat na leto pišejo svojem toda ako ni v pisnu nobenega dolarskega bankovca pa rečejo: H. ... saj en dolar naj bi mi v pisnu poslal, to ga ne bi nič bolelo. Ne pomislijo pa, da je en dolar v tej krizi za družinskega očeta že precejšna vsota.

In pa konzulati? Kje bi jugoslavenska vlada vzela toliko denarja, da bi plačevala večje število konzulov in vzdrževala večje število izseljeniških uradnikov? Vse resolucije v tem oziru so tedaj samo bolj teoretičnega, nego praktičnega pomena. Predsednik Družbe sv. Rafaela je dolgo let kot izseljenec sam skušil težkoče vsakega izseljenca in se mu mora priznati, da je kot izvrsten organizator za narod pa tudi za svoje stanovske brate mnogo dobrega storil, vendar bo težko, ali pa nemogoče izvesti njegove širokopotezne načrte. Po mojem mnenju, ki ga pa nikomur ne vsiljujem je najbolje sredstvo, da se ohrani izseljenška mladina zve-to domovini, šola kakor jo imajo naše fare v Jolietu, Clevelandu itd. Misel, da bi v Ameriki rojeno dečo za dolgo pritegnili Jugoslaviji, je utopija. V tem oziru so slovenski starši preveč brezbrizni, posebno pa taki, ki se ne mislijo več vrniti v domovino. Pohvalno naj omenim slovenska pevška društva in Sokola, ki mnogo pripomorejo, da se naša v Ameriki rojena mladina narodno popolnoma ne odtuji.

Zaključek dopisa Jožeta iz Most pri Ljubljani bomo pričeli v jutrišnji številki.

ter Primorja in Dalmacije kar tako vreči v naročje.

Sama naj izvojuje, po čemer hropeni — so odločili. Italijani so se bojevali, prefilali kri, napredovali in bežali, ter se leta 1918, torej ob koncu vojne ustavili daleč doli v svojem ozemlju ob Pjavi, odkoder so raztrabili v svet svojo "zmago". Kdo ve, kako bo sedaj po dvajsetih letih v daljni Abesiniji? Se kadarkoli so se Italijani spopadli z Avstrijo, so bili premagani. Z Abesinci so se samo enkrat — pred štiridesetimi leti. Tudi takrat so odnesli krvave butice.

Ali je danes junštvo laškega vojaka večje kot je bilo pred štiridesetimi oziroma dvajsetimi leti? Najbrž ne.

Junštvo mora biti prirojeno. S samim gobeždanjem se ga ne da vcepiti.

Dasi je še petnajst mesecev do predsedniških volitev, se že pričinja volivni boj, ki bo po svoji zanimivosti presegal vse dosedanje.

Republikanci se še niso odločili za svojega kandidata. Hoover bi se rad vrnil v Belo hišo, Borah ne reče ne ja in ne ne, senator Long si lasti zase južne države, progresivi nameravajo postaviti svojega kandidata, Ameriška Delavska Federacija bo najbrž samostojno poskušala srečo, skrajni radikali napovedujejo novo farmako-delavske stranke, oče Coughlin ugiba, komu bi posodil svoj precejšen vpliv.

Zmagal bo pa Roosevelt, navzlic svojim trenutnim neuspehom, navzlic zlobnim govoricam, da ni samo na telesu, pač pa tudi na duhu opešal, in navzlic velikem številu nasprotnikov, ki si jih je nakopal s svojimi dobro utemeljenimi, odločbami in ukrepi.

V sedanjem času potrebuje dežela izrednega moža. Sveti Bog, kje bi bila danes pod republikansko upravo?

Hitler je napovedal boj židom, katolicanom in protestantom. Ena sama vera mora biti v Nemčiji — nazijska — in eno samo plemo — nemško, brezvsake najmanjše tuje primesi. To mu ne bo tako zlepa uspelo.

Slovani in židje so prispevali tekom stoletji Nemcem svoj delež, tako da je treba dandanes pristnega Germana takorekoč za lučjo iskati.

Za pristnega Germana se menda vsaj ne smatra Hitler, ki ima svojo najbližjo zlahko blizu jugoslovansko-avstrijske meje na bivšem Štajerskem. Kot sem nedavno čital, je Hitlerjev bratranec Slovenec, ki nemščino le za silo lomi.

V Baltimore so te dni zasliali Johna MacDonalda, ki je izpovedal, da je leta 1917 krivo pričal proti delavskemu voditelju Tomu Mooneyu, kateri je bil obsojen, najprej na smrt, pozneje pa na dosmrtno ječo, češ, da je vrgel v San Franciscu bombo med udeležence preparedness parade.

MacDonald pravi, da je tedaj lagal, in da je Mooney nedolžen.

Zastopnik državnega pravnštva mu ne verjame ter zatrjuje, da je leta 1917 resnico govoril in da danes laže.

Možak nima več trzoka lagati. Pred devetnajstimi leti mu je obljubil tedanji državni pravdnik Fickert za krivo pričanje bogato nagrado. Takrat je bil MacDonal star štirinštirideset let, zdrav in poln življenja.

Danes je star trinšestdeset let, paraliziran za vedno in leži v mestni bolnišnici.

Na pragu smrti je, in živ mrlič običajno nima navade lagati.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

PRVI ZVEZEK.

16

S filozofskimi naziranjmi prežeti oče prisili hčer, da to škandalozno razmerje, ki onečašča njegovo neomadeževano ime, skonča z zaroko z značajno močnim možem z neomadeževano preteklostjo. Dekle, ki je vsled muenega nemira v očetovi hiši postala izmučena, je preslaba, da bi v svoji omahujoči ljubezni iz lastne volje našla pogum za dejanje. Slednjič, četudi po bojih in solzah, se vkloni očetovi volji, da svojemu ljubljencu hladno reče zadnjo poslovilno besedo. On čuti, kako neozdravljiva je rana, ki jo je ta beseda zadala njegovemu upajočemu sreju; pa četudi v moči, ki se je prodila iz bolečine, misli, da bi mogel prenesti razočaranje svoje ljubezni in razpad svojega življenja, vendar misli, da nekaj ne more trpeti: da bo žrtvovano vse ono sveto, h kateremu je molil in ljubezni — da bo njegova ljubljenska last moža, ki ga pozna kot odličnega hinavca in pretkanega laškoživeca. Toda je proti njegovim občutkom, da bi zaklical svoji ljubljenci: Z gnjusom odbij to roko od sebe! In preponosen je, da bi njenemu očetu rekel svarilno besedo. In tako poseže po nasilnem sredstvu. Najde onega "značajno trdnega moža z neomadeževano preteklostjo" v razupiti hiši v krogu pijanih vlačug, ki so na prihodnjo zakonsko srečo svojega prijatelja praznike kozarce šampanjca. Z udarcem v obraz ga prisili k dvoboju. In tako doseže, kar je hotel doseči: njegov nasprotnik mu požene kroglo skozi prsi in gre na potovanja, ker ni prav nič pri volji, da bi z lastnimi očmi videl človečansko prizanesljivost v trdnjavski ječi — ljubljenci je rešen, sam rešen muke življenja, ki je bilo zanj brez vsake vrednosti in upanja. Strta, v novo zbujeni ljubezni in kljubujoči očetovi jezi, hiti ljubljenska k postelji umirajočega, da bi v njegovih ugasujočih besedah čutila, kako čista in globoka je bila njegova ljubez. In ko njegova usta umolknejo in se njegova roka shladi, porine roke svojega očeta od sebe in se vrže na prsi usmiljene sestre, ki je bila poklicana za oskrbo ranjenca; in pri tej priči je sklenila, da bo delila resni poklice usmiljenke, da bo v samotni živela svoji kesanja polni bolečini.

Taka je vsebina tega dela. Malo zamotana povest in za polovico oddaljena od pravega življenja. Nikake ravne ceste, pot v višjagah. In vendar vse v močnih postavah, prelitu z vročo in kipečo krvjo.

Kaj je moglo biti v tem delu iz lastne iskušnje pisatelja in kaj lastna iznajdba?

Ko stopi junak na pozorišče, tedaj vidim na njem zmešane plave lase, vidim na njem one čudno modre, temno žareče oči in ga slišim govoriti z onim glasom, ki je zvenel iz Albertovih ustnic v razvnetih trenutkih.

Romantični konec me je spravil v slabo voljo; pogube junaka nisem mogel občutiti kot pesniško potrebo, ne kot resnico. Toda vsak očitek, ki bi ga mogel navesti proti delu, je dovolj odtehtala umetniška vrednost in pisateljska sila v celoti. Dogodki so v zanimivosti rastli od dejanja do dejanja. In skoro orisani so stali ljudje v svojih strasteh, v svojih slabostih, v napačnih čednostih in šepajoči morali. In kakor je bil po mojem okusu konec v zelo neprijetnem nesoglasju — eno sem občutil: kdor je mogel to napraviti, je pesnik.

Še ponoči sem naglo napisal nekaj vrstic Marti:

"Poslanstvo, ki si mi ga naložila, sem izpolnil. Toda ugodnega poročila ti ne morem poslati. Dela, o katerem ti je tedaj govoril Albert, ni več. Sežgal ga je. Toda napisal je drugo. In danes sem ga bral. Močna stvar, polna nadarjenosti, samo konec zamotan in raztrgan. In junakinja, ki ne odgovarja tvoji naravi. Potelesiti gorko lepoto je najboljšje v tvoji umetnosti. Toda ta moralčno poševo vzgojena dama ima mrzel nos, ki si ga je dobila pri veronauku. — Lahko noč!"

Naslednjega jutra naglo skočim k Albertu. Pa je že odšel. In opoldne sem sam sedel pri mizi. Ni prišel. Doma sem pozneje izvedel, da je že zgodaj zjutraj prišel ponj gospod Barka in da je še vedno v profesorjevem stanovanju.

Ali se je mogoče Marjetino stanje obrnilo na slabše? Na to vprašanje je prišel resen odgovor, ko sem se naslednjega dne opoldne sestal z Albertom.

— Sreče se mi krči, — je rekel, — ko moram gledati, kako to ubogo, sladko bitje gleda proti svojemu koncu, uro za uro. Kako kruto ste delali nad tem otrokom narava in mati, ko ste v to mlado življenje vsadili smrtno kal, še predno je odprl svoje oči svetlobi.

— Zmerjajte naravo kot brezsrčno zver, to naj bo. Toda kak očitek more zadeti mater?

— Ali ta očitek ne velja grehu, ki je dal temu otroku življenje? — me prekine Albert razvnet. — Kdo ji je podelil pravico vzeti in dati ljubezen, predno so postavile urejene človeške družbe za to izdale običajno svobodno pismo? Mogoče lastno zahtevajoče srce? Človeško srce nima te pravice. Je suženj stoterih stvari, ki se sodbi nekaterih norcev zde malenkostne, merodajni večini pa važne. Ta večina ima moč in moč ji daje pravico, da izsili pokorščino vseh upornih in jih potisne v ojnice, katere je vstvarilo spoznanje splošnih koristi. In če srce v svojem nepremišljenem hrepenenju preskoči te ojnice, mora biti zaradi obče koristi zasledovano in preganjano, kakor so nekdanj na zapadu zasledovali s psi pobegle sužnje.

— Dragi prijatelj, kar sedaj govorite, bi vzel za ironijo, ako bi bilo govorjeno manj resno.

— Povedano je bilo tako resno, kakor more govoriti iskusišnja. Postal sem trd proti slabostim človeštva. To ima svoje dobre vzroke. Oko za oko, pravi sveto pismo. To je zelo pametna knjiga. Poznam lepe, ginljive besede, s katerimi radi opravičujejo greh. Toda, kar rečejo, je sapa in laž. Greh ostane greh. In bo kaznovan, basta!

— To je zofistika jeze, čije vzroka ne poznam. Greh ostane greh, da. Toda kesanje more popraviti.

— Kesanje? — se smeje Albert. — V besedah, ki se pojavijo v dobrih časih. Zavetišče bojazljivcev, ki bi radi zamorili svojo pekočo vest. Beseda, ki je dobra za otroke, ki nočejo stati v kotu, če so jedli nezrelo sadje. Preko tega je kesanje umetnost brez kruha.

(Dalje prihodnjič.)

French Line OD NEW YORKA DO VSE EVROPE (PREKO HAVRE)

NORMANDIE - - - 21. avgusta . 4. septembra
 ILE DE FRANCE - - - 31. avgusta . 21. septembra
 CHAMPLAIN - - - 5. septembra . 26. septembra
 LAFAYETTE - - - 14. septembra . 5. oktobra

ZA NADALJNE INFORMACIJE
 IN KARTE VPRAŠAJTE PRI:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
 216 W. 18th STREET, NEW YORK

Iz Slovenije.

Konji so se utopili.

Iz Gotne vasi na Dolenjskem se je podal posestnik Štangelj v Sotesko po les z vozom, v katerem je bilo vpreženih par konj. Ko je mož dospel z vozom do Gabra ob Krki, kjer drži v reko mal izliv, je dal žejna konja napojiti. V voz vprežena konja sta ob kraju mirno pila vodo, naenkrat pa sta zaokrenila v notranjost struge, potegnula za sabo voz in izginila v globoko vodo. Posestnik, ki nesreče ni mogel preprečiti, trpi z izgubo konj občutno škodo.

Ponarejevalec mrtvaških listov se je sodil sam.

V Ptujju in Mariboru je pred dnevi dvignila mnogo prahu afera o ponarejevanju mrtvaških listov zaradi izplačila posmrtnin. Tako je bil v to afero zapleten 47 let star posestnik Franc Križan iz Ptujja, ki je ponarejeval mrtvaške liste v nameri, da se okoristi z visokimi posmrtninami. Toda možakarju so prišli kmalu na sled in v strahu pred hudimi posledicami si je v Hajdini pri Ptujju pogljal Križan kroglo v glavo. Prvotno so domnevali umor, nato pa so našli pismo, ki je zadevo osvetlilo. Gre haje za prevaro 100.000 dinarjev, ki jih je Križan dobival v obroklih.

Umetni zobje povzročili smrt.

V ljubljanski splošni bolnici je umrl 32letni posestnikov sin Benedik Janez, po domače Čotov iz Bukovice v Selški dolini. Še pred dnevi je bil splošno priljubljen mladenič zdrav in krepak. Ko je legel na večer k počitku, je pozabil vzeti iz ust nekaj umetno vstavljenih zob. Ponoči, v spanju je zakašljaj in parkrat zahljpal, pa že je bila nesreča tu. Zobje so mu zdrsnili v grlo in naprej v požiralnik in žrelo ter se zasadili v svoji maveljji še nižje od sapnika. Nesrečneža je seve pričelo dušiti, začutil je pekoče bolečine in skušal si je sprva sam pomagati, ker pa le nič ni odleglo, je zapeljal s kolesom v Škofjo Loko, kjer mu je zdravnik navsvetoval bolnico.

Tam so nevarnost tudi resno ocenili in mladeniča operirali. Operacijo je sicer srečno pre-

stal, toda pozneje so nastale komplikacije, ki so povzročile smrt.

Nesreča pri razstreljevanju kamenja.

Pri delih za gradnjo ceste od Radeč do Litije se je pripetila huda nesreča. Delavci so razstreljevali kamenje v bližnjem kamnolomu. Pri tem pa se je patrona predčasno razstrelila. Pri eksploziji je bil nevarno ranjen 49letni delavec Ivan Tilijski z Liberga v občini Smartno pri Litiji. Delavec je kamenje zasulo ter je dobil hude notranje poškodbe. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo nevarno.

Tatove in denar so izsledili.

Veliko vlemno tatvino pri trgovcu Hermanu v Očeslavcih se je posrečilo po zaslugi mariborske policije, predvsem pa šepoljskega psa Egona, naglo pojasniti. Kakor smo že poročali, so bili na podlagi sledi, ki jo je našel policijski pes, aretirani 3 mladi kmetijski fantje, ki so sedaj v zaporih. So to 21letni posestnikov sin Jakob Mlinarič iz Staveškega vrha, njegov sosed 24letni Karel Grah ter posestnikov sin 22letni Rudolf Žnidarič, ki je sosed oranega trgovca Hermana. Vsi ti so trdovratno tajili svoje dejanje, vendar pa se je končno posrečilo zmehčati njihov odpor. Prvi je priznal dejanje Žnidarič. Pripovedoval je, da so se že dolgo dogovarjali, kako bi izmaknili trgovcu Hermanu gotovino, za katero so dobro vedeli, kje je spravljena. Ko so doznali, da bo trgovec Herman preteklo nedeljo odšel v vinograd, so prišli takoj, ko se je stemnilo, do njegove trgovine, kjer se je splazil Mlinarič, ki je vitke postave, skozi zamreženo okno v hišo. Izmaknil je tam 170.000 Din, ki jih je našel v omari. Ta denar so si omenjeni trije na seniku pri Žnidariču razdelili. Žnidarič sam je vzel 100.000 Din ter jih skrnil v seno, ostalo vsoto pa sta si razdelila Mlinarič in Grah.

Ko so Žnidariča orožniki gnali na senik, da bi jim pokazal, kje ima skrnil denar, se mu je posrečilo kljub temu, da je bil zvezan na rokah, da se je spustil s poslopja ter zbežal. Na begu si je roke osvobodil, spravil verigo v žep ter čakal pri Sv. Antonu na avtobus, ki vozi iz Radgone v Maribor. Ko je zjutraj stopil v avtobus, je zagledal v njem tudi trgovca Hermana, ki se je istotako vozil v Maribor, da bi policiji podal še nekaj pojasnil o predzmem vlogu. Herman je takoj spoznal Žnidariča in obvestil soferja o nevarnem potniku. Sofer je vrata od avtobusa zaprl na ta način, da je snel kljuko. Potem je naglo vozil proti Slovenskim goricam, kjer se je kmalu avtobus ustavil pred orožniško postajo. Žnidarič je bil ves obupan in zbežan ter se je slednjič moral udati v svojo usodo. Zatrjeval je, da je ušel orožnikom iz omenjenega senika radi tega, ker se je hotel peljati sam v Maribor in se javiti sodišču. Orožniki so nato peljali begunca v Očeslavce, kjer jim je Žnidarič končno pokazal na seniku skrnil zaklad 100.000 Din. Oba ostala sokrivca se vedno tajita svoje dejanje. Verjetno pa je, da se bosta prav kmalu omehčala in da bo tako trgovec Herman spet prišel nazaj do svoje imovine.

gutina Marinkoviča. Zaprli so ga zaradi suma, da je bil pomočnik zloglasnega hajduka Drape Gligorijeviča. Aretacijo so izvršili trije v kmečko obleko preoblečeni orožniki. Preoblečeni orožniki so bili nekaj časa v Marinkovičevi kavarni, kjer je bilo zaradi sejma precej gostov. Točno opoldne je stopil v kavarno industrijalec Brkič iz okolice Požarevca, malo poselel, potem pa odšel na stranišče. V lokal se ni več vrnil, temveč odšel preko dvorišča naravnost na ulico. Takoj za njim je šel na stranišče sam gostilničar Marinkovič, za njim pa oprezno dva preoblečena orožnika. Pred straniščem sta nekaj časa čakala, potem pa poklicala gostilničarja, naj pride ven. Ker se ni odzval, so vlomili vrata, tretji orožnik pa je med tem že poklical policijo. Gostilničarja so z avtomobilom odpeljali v zapore sodišča in presenečenim gostom je bila kmalu vsa zadeva pojasnjena. Orožniki so bili obveščeni, da je dobil industrijalec Brkič od hajduka Gligorijeviča izsiljevalno pismo, naj tega in tega dne točno opoldne prinese v stranišče Marinkovičeve gostilne 25.000 Din, ker bo drugače ubit. Industrijalec je hajdukovko zahtevalo izpolnil, po denar v stranišče pa je prišel sam gostilničar, kar je dokaz njegove zveze z zloglasnim razbojnikom.

Iz Jugoslavije.

Grozen umor.

V vasi Idoš blizu Subotice je napadel hlapec Franjo Gesler hčerko svoje gospodarice Etelo Červik, ki se mu ni hoteli udati. Ponoči je hotel v nje sobo in dekle mu je res odprlo. Ker jo je hotel posiliti se mu je uprla in nekaj časa sta se ruvala, potem je pa pograbil Gesler težak stol in razbil dekleto glavo. Zjutraj so jo našli mrtvo v sobi. Nasilni hlapec je po zločinu pobegnil.

Fantazije nemškega študenta o zlati reki v Jugoslaviji.

Tehnik Herman Heinemann iz Nemčije pripoveduje, da je našel nekje v Hercegovini in Črni gori zlatonosno reko, poleg tega pa še ležišče platine. Fant pravi, da bi rabil za zlatna dela 1.000.000 Din in ba je mu bo dal denar neki bogataš z zapada.

Razkrinkan hajduški pomočnik

V Petrovcu na Mlavi je povzročila veliko senzacijo aretacija bogatega gostilničarja Dra-

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJABNILA ZA POTOVANJE

AVGUST

- 17. Conte di Savoia v Genoa
- 21. Normandie v Havre
- 22. Aquitania v Cherbourg
- 23. Europa v Bremen
- 24. Lafayette v Havre
Roma v Trst
- 28. Washington v Havre
Majestic v Cherbourg
- 30. Bremen v BreCaen
- 31. Ile de France v Havre
Rex v Genoa
- 24. septembra:
Rex v Genoa
- 25. septembra:
Washington v Havre
- 26. septembra:
Champlain v Havre
Aquitania v Cherbourg
- 27. septembra:
Europa v Bremen

SEPTEMBER:

- 4. septembra:
Normandie v Havre
- 5. septembra:
Champlain v Havre
- 7. septembra:
Aquitania v Cherbourg
- 10. septembra:
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa
- 11. septembra:
Manhattan v Havre
- 12. septembra:
Majestic v Cherbourg
- 14. septembra:
Lafayette v Havre
Conte Grande v Trst
- 17. septembra:
Bremen v Bremen
- 19. septembra:
Berengaria v Cherbourg
- 21. septembra:
Ile de France v Havre

VAŽNO ZA NAROČNIKE

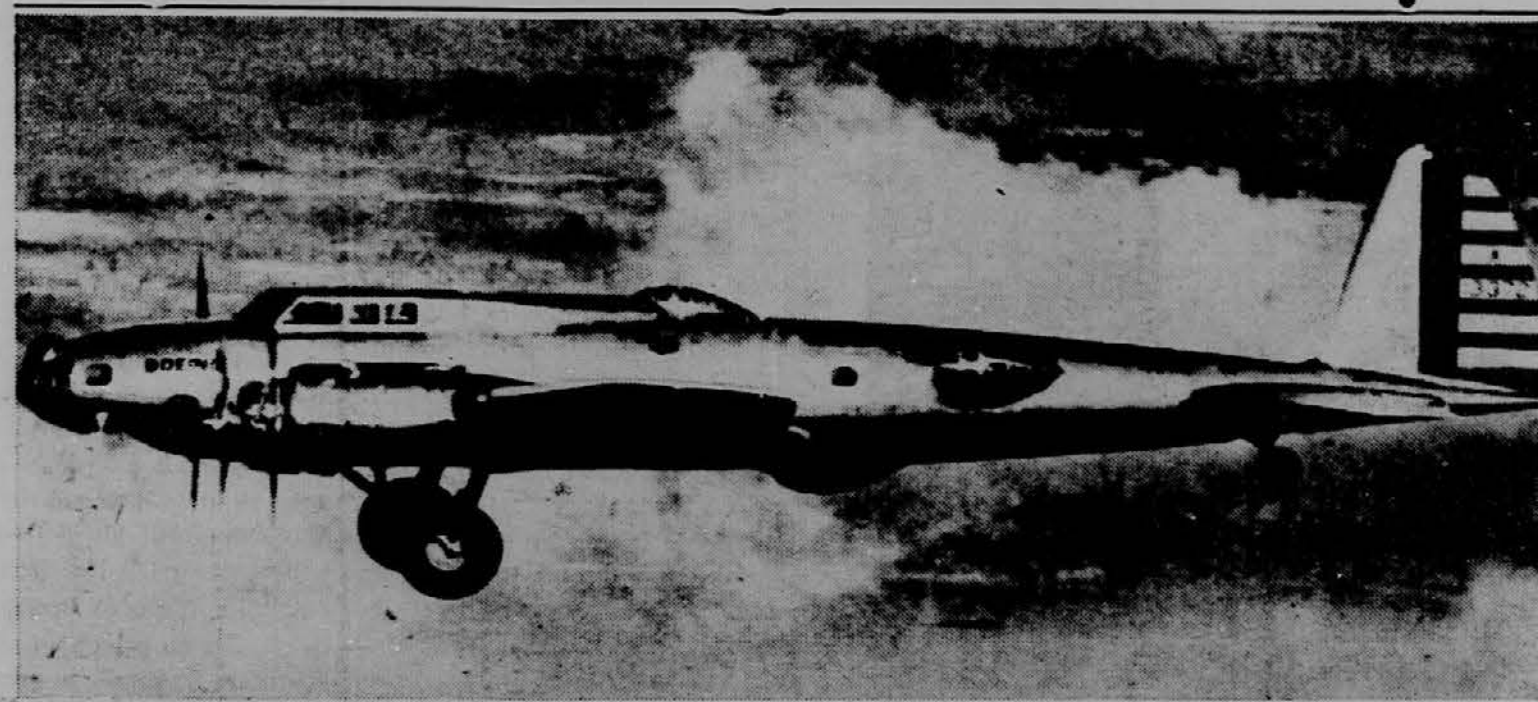
Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebne dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laubitz
- COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffitz
Walsenburg, M. J. Szuk
- INDIANA:
Indianapolis, Louis Banich
- ILLINOIS:
Chicago, J. Bevtič, J. Lukanich
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleere in Illinois)
Joliet, Mary Bamblich, Joseph Bra-
- va
- La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelenc
- KANSAS:
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar
- MARYLAND:
Kittzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)
- MICHIGAN:
Detroit, Frank Stalar
- MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouše
Ely, Jos. J. Pesbel
Eveleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich
- MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa
- NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:
Gowanda, Karl Strinsha
Little Falls, Frank Masle
- OHIO:
Barberton, Frank Trehr
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Maringer, Jacob Resulk, John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Wuraše
Warren, Mrs. F. Rachai
Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, Louis Sapančič
Farrel, Jerry Okora
Forest City, Math Kamis
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polenta
Krayn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank Šeb
Sheboygan, Joseph Kakeč
- WYOMING:
Rock Springs, Louis Tanchar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik ima potrdilo za to, katere je prejel. Zastopnika raje kva tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

NAJNOVEJŠE BOMBNO LETALO AMERIŠKE ARMAD E

Slika tega najnovejšega bombnega letala ameriške armade je bila posneta ob priliki poskusnega poleta nad Seattle v državi Washington. Tehta petnajst ton, ima štiri motorje, preleteti pa more 250 milj na uro. Ker so se poskusi dobro obnesli, bo kmalu zgrajenih več takih orjakov.